

Mødet den 10de Juli 1902.

Under Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse lededes Forhandlingerne af Etatsraad *Meyer* i Henhold til Stiftamtets Konstitution af 27de f. M.

282 — 1900. I Anledning af, at Brolægningsudvalget havde anmodet Statsbanerne om Tilladelse til at føre en Kloakledning ved Saltens Bæk under Ryombanens Spor, havde Statsbanedriften under 1ste d. M. forespurgt, om Byraadet for det her omhandlede Arbejdes Vedkommende kunde indgaa paa de i Skrivelse af 15de August 1900 stillede almindelige Betingelser for Meddelelse af Tilladelse til at føre Kloak-, Gas-, Vand- og elektriske Ledninger under Statsbanernes Spor; (se Forhdl. 1900, S. 221).

Efter Indstilling af Brolægningsudvalget vedtog Byraadet at antage de stillede Vilkaar.

232 — 1901. I Henhold til Byraadets Beslutning i Mødet den 21de Novbr. f. A. (se Forhdl. 1901, Side 260) havde Arkitekt *Kühnel* udarbejdet Planer til en Hovedbrandstation paa Arealet mellem Ny Munkegade, Tunøgades Forlængelse, Lollandsgade og Sølystgades tænkte Forlængelse, hvilke Planer nu forelaa med følgende Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse i Forening med Brandkommissionen af 7de d. M.:

»I Henhold til Beslutning i et kombineret Møde mellem Brandkommissionen og Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelægges Sagen til Byraadets Afgørelse med Indstilling om Approbation paa Arkitektens ovenfor ommeldte Forslag i Projekt A III med Overslagssum 30,995 Kr. Udgiften til Jordarbejde, Brolægning, Kloakanlæg m. v. vil ifølge hoslagte Overslag af Stadsingeniøren andrage ca. 11,000 Kr.

Med Hensyn til Bygningens Placering paa Arealet foreslaas det at flytte den paa Stadsingeniørens med-

følgende Rids af 24de Juni 1902 antydede Bygning ca. 6 Alen i østlig Retning samt at indskrænke Forbindelsesgaden mellem Samsøgade og Tunøgade, der er projekteret 30 Alen bred, til 20 Alens Bredde; herefter vil det da være nødvendigt at bibeholde Ny Munkedades nuværende Bredde paa Strækningen indtil den nordre Side af Sølystgade.«

Byraadet tiltraadte Indstillingen, hvorefter Sagen overgik til 2den Behandling og endelig vedtoges i Mødet den 11te d. M. (Se Mødet den 6te November.)

417 — 1901. Under 21de f. M. havde Amtet kommuniceret Byraadet følgende Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder af 18de s. M.:

»Ved i Forbindelse med Skrivelse herfra af 12te f. M. at tilbagesende vedlagte, til Overslaget over Aarhus Havns Indtægter og Udgifter i Aaret 1902 hørende Projekt til Anbringelse af et Lydsignalanlæg i Aarhus Havns yderste søndre Molefyr, skal man under Henvisning til de af Marineministeriet i den i Genpart hosfølgende Skrivelse fremsatte Udtalelser om denne Sag, samt idet man endvidere vedlægger Ekstrakt-afskrift af en fra Vandbygningsdirektøren indhentet Erklæring, forinden videre foretages, tjenstlig anmode Hr. Amtmanden om at indhente og hertil indsende de Yttringer, hvortil det saaledes fremkomne maatte give Byraadet Anledning.«

De paaberaabte Bilag var saalydende:

»Marineministeriet.

København, den 23de Maj 1902.

Ved at tilbagesende de med det ærede Ministeriums Skrivelse C 449 af 12te d. M. fulgte Bilag skal man udtale, at der fra Marineministeriets Side ikke haves noget at erindre imod, at det projekterede Anlæg af et Lydsignal paa Aarhus Havns yderste søndre Molehoved bringes til Udførelse. For at gøre Taagesignalet

saa forskelligt som muligt fra Taagesignalet ved Sletterhage Fyr, vil det være det heldigste, at det giver 3 Stød hvert Minut. Man skal ikke undlade samtidig at henlede Opmærksomheden paa, at Erfaringen andet Steds fra har vist, at Haandkrafts-Taagesignaler ikke i Længden ere tilfredsstillende, da de give for svag en Lyd. Saaledes har man været nødsaget til at ombytte den Slags Signaler paa Nordre Røse Fyr og paa Kronborg Pynten med Sirener drevne med Damp, og paa Frederikshavns Havnemole har man ligeledes maattet erstatte et Haandkrafts Apparat med et andet og kraftigere. Man skal derfor henstille, at Signalet paa Aarhus Havnemole straks indrettes til at drives med Elektricitet i Stedet for at vente hermed til et senere Tidspunkt.«

»Direktøren for Vandbygningsvæsenet.

København, d. 26de April 1902.

. Under Overslagets Udgiftspost 6 a er der til Lydsignalanlæg i yderste søndre Molefyr opført et Beløb af 1400 Kr. Som vist paa den blandt Bilagene værende Tegning, tænkes Taagelurens Horn anbragt omtrent midt over Dækstenen paa Molehovedets Brystmur og i kun ca. 15 Tommers Højde over denne. Naar Søen under stærk Paalandsvind bryder imod Molehovedet, kan der formentlig ogsaa ud for det Sted, hvor Hornet tænkes anbragt, blive slaaet en Del Søvand op til flere Fods Højde over Brystmuren, og da vil Taageluren, naar den skal bruges under de nævnte Vindforhold — hvad vel nærmest kan indtræffe under Snetykning — kunne blive beskadiget af Søvand, som trænges ind gennem Hornet og baner sig Vej ned til Bælgene.

Det bør formentlig henstilles til Byraadet at tage under Overvejelse, hvor vidt der, for at hindre at Søvand ved enkelte Lejligheder kan trænge ind i Apparatet, maatte findes Anledning enten til at anbringe

Hornet noget højere over Vandlinien end vist paa Tegningen eller til paa anden Maade at sikre Apparatet imod, som omhandlet, at blive beskadiget af overskylende Søvand.«

Efter at Sagen havde været tilstillet Havneudvalget til Erklæring, var der fra dette modtaget følgende Skrivelse:

»I Skrivelse af 18de f. M. har Ministeriet for offentlige Arbejder udbedt sig Byraadets Erklæring angaaende et af Marineministeriet under 25de Maj fremsat Forslag om i Stedet for det paa Havnens Overslag for 1902 opførte, ved Haandkraft drevne Taagehorn at installere en ved Elektricitet dreven Sirene, og en af Direktøren for Vandbygningsvæsenet under 26de April fremsat Henstilling om at anbringe Taagehornet noget højere over Vandlinien end vist paa den med Overslaget indsendte Tegning.

Idet Havneudvalget i den Anledning henviser til den med Overslaget fulgte Skrivelse, hvori det fremhæves, at man er betænkt paa muligen senere at gaa over til at installere en af Elektricitet dreven Sirene, da man er sig fuldt bevidst, at et Taagehorn ikke vil give nogen stærk Lyd, tror man dog at burde fastholde, at det vil være rigtigst af Hensyn til Byens Beboere foreløbig at indskrænke sig til Taagehornet, særlig ogsaa da det formentlig i alle Tilfælde vil være at anskaffe som Reserve for Sirenen. Og idet Udvalget med Hensyn til Vandbygningsdirektørens Henstilling minder om, at der i Reglen med Taage og Snetykning ikke er særlig høj Sø, hvorfor man ikke har været saa betænkelig ved kun at anbringe Taagehornet ca. $10\frac{3}{4}$ Fod over daglig Vandstand, medens det i Tilfælde af høj Sø overhovedet ikke vilde kunne anbringes tilstrækkeligt højt, da Søen til Tider kan slaa over hele Fyrbygningen, vil Henstillingen, saa vidt det lader sig gøre af Hensyn til Tilbygningens Højde — der er begrænset ved den indre Udstyrelse af Fyrbygningen,

hvori Sirenen eventuelt senere tænkes anbragt —, blive taget behørig til Følge, blandt andet ved, i Stedet for som foreslaaet, at anbringe Taagehornet paa det under Murens Dæskifte liggende Skifte at opstille det direkte paa Dækstenen eller en lav Udhugning deri, hvorved nogen — om end paa Grund af Forholdene ikke særdeles megen — Højde vindes.»

Byraadet vedtog at henholde sig til Havneudvalgets Erklæring, hvilket blev meddelt Ministeriet i Skrivelse af 12te d. M., hvorefter dette i Skrivelse til Stiftamtet af 30te August meddelte Samtykke til det omhandlede Anlægs Udførelse som af Havneudvalget foreslaaet.

3 — 1902. For nedennævnte Overskridelser i Regnskabet for 1901 meddeltes der ved 2den Behandling Efterbevilling efter Indstilling af Kasse- og Regnskabsudvalget:

»Udg. Konto I. 1. Ligningsskat efter Lov

20de Juni 1850 Kr. 1226,79

II. 3. b. 2. Kæmneren til Assi-

stance — 1000 »

Bogholderen til do. — 107,50

3. Brændsel og Belys-

ning paa Kæmner-

kontoret — 126,28

4. Protokoller m. m. — 274,41

e. Tillæg til Skatteop-

kræverne — 386,83

f. Ligningskommis-

sionen — 18,50

XV. 8. Rente af Laanet af

1889 — 0,05

15. Provision for Ind-

løsning af Kupons. — 77,39

XVI. 3. Afdrag til Indkvar-

teringsfonden paa

Laan af 1879 — 47,50

4. Do.do.paa do.af 1887 — 294,50

Udg. Konto XVIII. 1. f. Vederlag for Høj-	
tidsoffer	Kr. 5759,61
11. f. Skattegodtgørelse	
for Museet	— 116,25
16. Skatter af nogle	
Kommune-Ejen-	
domme	— 1947,25
24. Uforudsete Udgifter	— 8766,43
X. 1. Renovationsentre-	
prenører	— 5286,64
3. Oprensning af Aaen	— 31,99
Indt. Konto II. B. 5. 84. Skat af Jorder . .	— 80,50
6. 87. Do. m. m. af »Søm-	
fabriken«	— 47,63«

Efter Indstilling af Udvalget for Redaktionen af Byraadets Forhandlinger efterbevilgedes 290 Kr. 20 Øre paa Konto II. 3. a. 5., samt efter Indstilling af Valgbestyrelserne 3343 Kr. 75 Øre paa Konto XVIII. 5.

Endvidere meddeltes der efter Indstilling af vedkommende Udvalg Efterbevilling paa forskellige Overskridelser af Kontoerne II. B. 2. b. (Riis Skov) og XIX (Begravelsesvæsenet). (Se Regnskabet bag i Bogen).

9¹ — 1902. Indkvarteringsopgørelsen for 2det Halvaar 1901 var fra Indenrigsministeriet modtaget tilbage med de Antegnelser, som Ministeriet havde fundet Anledning til at gøre.

Til Besvarelse af disse vedtog Byraadet at henvise til de fra Indkvarteringskommissionen modtagne Oplysninger.

22¹² — 1902. Byraadet godkendte en med Murer-mester *R. Hviid* indgaaet Købekontrakt angaaende en Byggegrund paa Hjørnet af Odensegade og Marselisborg Allés projekterede Forlængelse, stor 1165 □-Alen, à 10 Kr. pr. □-Alen.

Indenrigsministeriet har senere i Skrivelse til Amtet af 24de d. M. meddelt Samtykke til dette Salg.

172 — 1902. Under 24de April havde Byraadet modtaget følgende Andragende:

»Undertegnede Bestyrerinder og Bestyrere af dimissionsberettigede private Realskoler i Aarhus By tillader sig herved ærbødigt at andrage Aarhus Byraad om en aarlig Understøttelse af Kommunens Kasse til vore Skoler.

I den nu af Rigsdagen vedtagne Lov om Tilskud til private Realskoler findes i § 2. g. som Betingelse for, at en Skole kan faa Del i Statstilskudet, den Bestemmelse, at Skolen nyder aarlig Understøttelse af vedkommende Bykommune, og det siges endvidere i § 6, at Statens Tilskud ikke maa overstige det firdobbelte af Summen af Skolernes Tilskud fra vedkommende Egn. Det vil derfor være af allerstørste Betydning for vore Skoler, at Kommunen understøtter dem, da de uden saadan Understøttelse vil være udelukkede fra at faa Del i Statstilskudet, og vi haabe derfor, at det ærede Byraad vil bevilge dette vort Andragende.«

Efter Skoleudvalgets Forslag vedtog Byraadet for Tiden fra 1ste April d. A. til Aarets Udgang at bevilge til *Fengers* og *Kirkegaards* Skoler hver 225 Kr. og til Fru *Laur-sens* og Frk. *Smiths* Skoler hver 112 Kr. 50 Øre.

179 — 1902. Til Efterretning forelaa Overligningskommissionens Nedsættelser i Skatteligningen for indeværende Aar.

216 — 1902. Til Efterretning forelaa Beskrivelse af en Vandsynsforretning afholdt den 2den f. M. i Skaade i Anledning af, at Gaardmand *Daniel Rasmussen*, hvis Ejendom støder op til det Kommunen tilhørende Matr.-Nr. 15 b i Skaade, havde begært Syn optaget over en af ham lagt 8" Rørledning i Hads Herredsvejens vestre Grøft. Under Forretningen havde Overretssagfører *Joh. Pedersen* som Formand for Marselisborgudvalget varetaget Kommunens Interesser i Henhold til Byraadets Anmodning i Mødet den 29de

Maj og gjort Byraadets Godkendelse af Ledningen afhængig af, at Vandet ikke afledes fra sit nuværende Løb, at Daniel Rasmussen forpligtede sig til, at ren- og vedligeholde Ledningen og, naar Byraadet maatte anse det for nødvendigt, at omlægge den med større Diameter end den nuværende samt endelig, at alle Udgifter, ogsaa hvad Forretningens Afholdelse angaar, skulde være Kommunen uvedkommende.

218 — 1902. I Anledning af et Andragende fra Aarhus Malermesterforening om, at det Malerarbejde, der af de forskellige kommunale Institutioner aarlig bortgives til enkelte Malermestre, maatte blive udbudt ved Licitation hvert 4de eller 5te Aar eller fordelt saaledes, at samtlige Mestres Del i Arbejdet, havde Byraadet anmodet Udvalget for Kommunens Bygninger og Inventar i Forbindelse med de andre Udvalg, hvem Sagen vedrørte, om at undersøge denne og eventuelt fremkomme med Forslag til en anden Ordning end den nuværende.

Da Udvalgene ansaa Udbydelse ved Licitation af det her omhandlede Reparationsarbejde for upraktisk i flere Henseender, foresloges det, at fordele Arbejdet mellem samtlige Malermestre saaledes, at der hvert Aar antoges 19 forskellige Mestres af vedkommende Udvalg eller Institutioner, nemlig til:

Gas- og Elektricitetsværket	1	Malermester,
Vandværket	1	—
Kommunehospitalet	2	—
Rytterikasernen	2	—
Det militære Sygehus	1	—
Fodfolkskasernen	2	—
Artillerikasernen	2	—
Borgerdrengeskolen	1	—
Borgerpigeskolen	1	—
Nørrebros og Christiansbjerg Skole	1	—
Nordre Byskole og den gamle Borgerpigesk. .	1	—
Søndre Drengeskole	1	—
Søndre Pigeskole	1	—

Det offentlige Slagtehus	1	Malermester,
Raad- og Arresthuset	1	—
Fattiggaarden m. m.	1	—

Byraadet tiltraadte Udvalgenes Forslag, idet disse be-
myndigedes til, hvor de maatte anse det for nødvendigt, at
fordre, at Arbejdet udføres af voksne, faglærte Malere.

226 — 1902. Fra »Aarhus Bicykleklub« var modtaget
et Andragende om, at det maatte tillades Cyklister at be-
nytte en Del af Gangstien langs den østre Side af Spanien
paa Strækningen fra Jernbaneviadukten til Jægergaardsvej
til Cyklekørsel.

Fra Brolægningsudvalget, hvem Andragendet havde
været sendt til Erklæring, forelaa Forslag om, at der paa
den nævnte Strækning anlagdes en Cyklesti paa 3—4 Alens
Bredde afgrænset fra den øvrige Del af Gangstien ved en
brolagt Rendesten, og at der paa Strækningen fra Jæger-
gaardsvej til »Elvirasminde« paa samme Maade udlagdes
en 3 Alen bred Strimmel af Kørebanen til Cyklesti. Be-
kostningen hertil vilde for den førstnævnte Strækning an-
drage ca. 290 Kr. og for den sidstnævntes Vedkommende
ca. 560 Kr.

Byraadet vedtog at lade Cyklestien paa Strækningen
mellem Viadukten og Jægergaardsvej anlægge i Aar, hvor-
imod Spørgsmaalet om dens Fortsættelse til »Elvirasminde«
udsattes til Budgetbehandlingen for det kommende Aar.

238 — 1902. Et Andragende fra Aktieselskabet »Café
og Hotel Mejlborg« om Tilladelse til at anbringe Borde og
Stole paa Fortovet uden for Kaféen langs Østbanetorvet og
16 Alen langs Kystvejen blev bevilget overensstemmende
med Brolægningsudvalgets Indstilling paa de sædvanlige
Vilkaar, idet Tilladelsen for saa vidt angaar Strækningen
langs Kystvejen foreløbig kun skulde gælde for indeværende
Sommer. Afgiften, der fastsattes til 100 Kr. om Aaret,
blev for den resterende Del af Sommeren nedsat til 50 Kr.

239 — 1902. Fra Arbejdernes Byggeforening var

modtaget Beretning med Regnskab for Aaret 1901 og Status den 1ste Januar d. A., der paa sædvanlig Maade var gennemset af Hr. *Wærum*, uden at der var fundet noget mod Beretningen og Regnskabet at erindre. Denne vil derefter være at tilstille Finansministeriet med en hertil svarende Erklæring fra Byraadet.

240 — 1902. Nogle Andragender fra Lejere af Have-
lodder paa Marselisborg Mark om Erstatning for Afgivelse af Jorden med kort Varsel i Anledning af Opførelsen af den ny Byskole vedtog Byraadet, overensstemmende med den ifjor truffne Afgørelse af et lignende Andragende (se Forhdl. 1901, S. 146, Sag Nr. 148 — 1902), ikke at bevilge.

(Jfr. Sag Nr. 294 — 1902 i Mødet den 9de Oktober.)

243 — 1902. Efter derom foreliggende, af Kasseudvalget anbefalet Andragende fra Bestyrelsen for Aktieselskabet »Aarhus højere Pigeskole« vedtog man at meddele en den 28de Maj 1890 af Aktieselskabet udstedt Deklaration (se Forhdl. 1891, S. 94) Paategning om, at den ikke skulde være til Hinder for, at Aktieselskabet optog et nyt Laan hos Aarhus Stiftsmidler paa 15,000 Kr. i Anledning af en nødvendiggjort betydelig Udvidelse af Skolens Bygninger.

249 — 1902. Byraadet samtykkede for sit Vedkommende i, at der af Fodfolkskasernens Beholdning udlaantes 160 uldne Tæpper til Forretningsudvalget for fattige og svagelige Skolebørns Ophold paa Landet i Sommerferien paa Betingelse af, at Tæpperne tilbageleveredes vadskede og i lige saa god Stand som ved Modtagelsen. 8de Regiment havde i Skrivelse af G. D. udtalt, at der fra Militæretatens Side ikke var noget til Hinder for Udlaanet.

252 — 1902. Til som delegeret for Byraadet at give Møde paa Generalforsamlingen i Hads Ning Herreders Jernbaneselskab den 24de d. M. valgtes *Marthin Hansen*.

254 — 1902. I Anledning af en Forespørgsel fra Stadsingeniøren ønskede Brolægningsudvalget Byraadets Afgørelse af, hvor vidt man af Hensyn til de for Tiden førte

Forhandlinger om Anlæg af en elektrisk Sporvej, der tænktes ført bl. a. gennem Ryesgade, vilde udsætte den til iaar planlagte Ombrolægning af Gaden til et senere Aar.

Da der paa Sagens nuværende Standpunkt ikke kunde have nogen Mening om Udfaldet af de nævnte Forhandlinger, vedtog Byraadet ikke at udsætte Gadens Ombrolægning af Hensyn til en mulig senere Opbrydning for Nedlæggelse af Sporvejsskinnerne.

264 — 1902. I Anledning af, at der fra forskellig Side var klaget over, at der langs Stranden ud for »Elvirasminde« efterhaanden havde ophobet sig betydelige Mængder af raadden Tang, der med østlig Vind udbredte en højst generende Lugt, vedtog Byraadet at anmode Ingeniørerne om at lade Tangen fjerne og fremkomme med Forslag til Foranstaltninger, hvorved Ophobning af Tang paa den nævnte Strækning fremtidig kunde forebygges.

(Se Mødet den 30te Oktober.)

Mødet den 11te Juli 1902.

Under Formandens Fraværelse paa en Rejse lededes Forhandlingerne i dette Møde af Etatsraad *Meyer* i Henh. til Amtets Konstitution af 27de f. M.

431 — 1901. Efter Indstilling af Skoleudvalget blev Blikkenslager- og Skiferdækkerarbejdet ved den ny By-skole efter afholdt Licitation overdraget den lavest bydende, Blikkenslager *P. Lund*, Frederiks Allé, for i alt 13,661 Kr.

3 — 1902. Efter Indstillinger fra vedkommende Udvalg og Kommissioner meddeltes der Efterbevilling paa Overskridelser af nedennævnte Konti i Regnskabet for 1901 (se dette):

Indt. Konto: II. B. 4. b. Nr. 61, 63 og 68.

II. B. 5. a. Nr. 79.